

TOP 101

To so prvaki med srednjimi podjetji

Kdo se uvršča na vrh lestvice? Katere panoge so letos bolje zastopane, katere manj? Komu gre tako dobro, da bo kmalu prerasel v veliko podjetje? In zakaj so iz lige najboljših izpadli lanski prvi trije?

Jure Ugovšek

Pregled podjetij srednje velikosti je tudi za leto pandemije postregel s fascinantnimi podjetniškimi zgodbami, številnimi med njimi pred desetletji začetimi v domačih garažah. Rast prihodkov lani ni bila tako samoumevna, kot se je zdelo v prejšnjih analizah, se je pa pozornost na rast stroškov v nekaterih podjetjih pokazala v velikem skoku čistega dobička. Če bi kakšen teoretik ob konservativnem pristopu do financiranja naložb – številni se skoraj izključno zanašajo na lastne vire – pomislil, da to zavira rast, se to iz izkazov uspeha ne razbere. V oteženih razmerah zaznavamo nekaj izjemnih srednjih podjetij, ki so tudi v letu koronakrize na graf prihodkov dorisala navzgor obrnjeno črto in že trkajo na vrata velikih družb.

Vsak drugi med najboljšimi z več denarja kot dolga

Slika sto in enega najboljšega med srednjimi podjetji je še vedno impresivna. Od leta 2015 se je njihova prodaja podvojila, dobiček iz poslovanja pred amortizacijo pa potrojil. Tudi lani, ko je povprečno slovensko podjetje zaradi pandemije ustvarilo šest odstotkov skromnejše prihodke kot leto prej, je TOP 101 srednje podjetje skupno povečalo prodajo za 13 odstotkov.

V povprečju ustvarijo 82 tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega, kar je 74 odstotkov bolje od celotnega gospodarstva. Tudi v letu velikega upada bruto domačega proizvoda so se v glavnem zanašala na lastne vire financiranja. Polovica je povsem nezadolžena oziroma imajo več denarnih sredstev kot dolga.

Po drugi strani pa na tokratni lestvici ne najdemo nekaterih podjetij, ki so v preteklih letih zaznamovala to razvrstitev. Predvsem trgovska panoga je šibkeje zastopana – čeprav še vedno zelo številčno –, kot je to veljalo za prejšnje izvedbe, pričakovano pa na lestvici ni s turizmom povezanih panog. Na drugi strani je pri vrhu bolje zastopan IT-sektor.

Bia Separations upravičuje astronomsko prevzemno ceno

1Ajdovsko biotehnološko podjetje, ki razvija pametne filtre za čiščenje zdravilnih učinkovin, ni klasičen zmagovalec nabora najuspešnejših podjetij. Že zato, ker je uradno v prisilni poravnavi, a ima hkrati po oceni Dun & Bradstreeta najvišjo bonitetno oceno. Kako je to možno? Po letih velikih

izgub (leta 2015 je imelo devet milijonov evrov izgube in leto pozneje pol-drugi milijon) so na svoj lastni predlog – po razlagi slovenskega vodstva zaradi spora s prejšnjim avstrijskim lastnikom, ki ni želel poplačati svojih 3,5 milijona evrov obveznosti do ajdovske družbe – razglasili prisilno poravnavo.

Poslovanje podjetja se je izrazito izboljšalo, poleti 2019 so napovedali predčasno končanje postopka prisilne poravnave, potem ko so s pri eni od slovenskih bank odobrenim petmilijonskim posojilom poplačali stare dolgove, predvsem do slovenskih bank. A nastal je nov spor, tokrat z državno agenciji SPIRIT, ki zahteva povračilo nepovratnih subvencij iz leta 2009 za gradnjo objekta v Ajdovščini, kar skupaj z obrestmi znesse 1,2 milijona evrov. Zaradi tega se za predčasno poplačilo upnikov na koncu niso odločili. Kot izhaja iz bilance in izkazov, pa bi vse obveznosti brez težav poplačali. To morajo sicer storiti do konca leta.

Zgolj leto dni po propadlem predčasnem poplačilu upnikov in objavi novih uspešnih rezultatov (v letu 2019 so ob 12,6 milijona evrov prihodkov ustvarili 2,2 milijona evrov čistega dobička) pa je javnost obmolnila ob napovedanem 360-milijonskem prevzemu Bie Separations, o kateri so se na novogoriškem sodišču še leta 2018 kresala mnenja pravnikov, ali je primernejša rešitev stečaj ali prisilna poravnava. In ta prevzemna cena morda sploh ni končni znesek. Nemški prevzemnik Sartorius – gre za rastoče biofarmaceutsko podjetje – prejšnjim lastnikom v primeru nadaljnje izboljševanja poslovanja obljublja še dodatne tri tranše kupnine.

Presenetljivo transakcijo je začel še državni SDH, ki je polovični lastniški delež sklada Meta Ingenium – ta je imel v lasti 11 odstotkov Bie – prodal za vsega 1,9 milijona evrov z možnostjo dodatnega 1,2 milijona. Četudi so se zavedali, da poteka prodajni postopek ajdovskega feniksa in bi jim po temtatem pripadalo vsaj približno 15 milijonov evrov več. Ob razkritju nenavadnega poteka prodaje sta člana uprave SDH Boštjan Koler in Boris Medica odstopila, prav tako nadzornik Igor Kržan.

Ajdovsko podjetje ne glede na burno dogajanje v zadnjem obdobju posluje odlično. Prihodke od prodaje so lani povečali za 84 odstotkov, na 22,4 milijona evrov, čisti dobiček pa popeterili, saj znaša 10,6 milijona evrov. Družba, ki je imela še leta 2017 negativni kapital, se je tako ob letošnjem polletju ponašala s kar 21 milijonov evrov kapitala. Tako izhaja iz poročila za drugo četrtletje, ki ga kot družba v prisilni poravnavi mora razkrivati. Iz poročila je še razvidno, da so v polletju ustvarili 13,6 milijona evrov prihodkov od prodaje in pet milijonov evrov čistega dobička. Po zadnjih rezultatih je bilo podjetje prodano po približno 35-kratniku ustvarjenega dobička. To je sicer veliko, a za rastoče podjetje v perspektivni panogi ne tako nepredstavljivo, kot se je zdelo po izkazih prejšnjih let.

Družba sicer veliko vlaga, za kar prejema tudi posojila nemške mame. Konec maja so v Ajdovščini odprli nove proizvodne prostore in laborato-

rije v vrednosti več kot deset milijonov evrov, s katerimi za petkrat povečujejo svoje proizvodne zmogljivosti.

Proizvajalec razkužil Kimi skoraj potrojil kapital

2 Trzinski proizvajalec dezinfekcijskih sredstev Kimi, ki letos zaznamuje 50-letnico poslovanja, se v pandemiji srečuje z veliko rastjo povpraševanja po dezinfekcijskih sredstvih. Podjetje, ki je pred COVID-19 stavilo predvsem na linijo čistil in tekočega mila, je lani povečalo prihodke za kar 120 odstotkov.

Še izraziteje pa je poskočil čisti dobiček, ki je v desetih letih do lani znašal največ 109 tisočakov, lani pa kar 4,9 milijona evrov. Kapital družbe so po zaslugi takšnega rezultata povečali za 155 odstotkov.

Podjetje je povečano povpraševanje pričakalo z okrepljenimi logističnimi zmogljivostmi, saj so ravno konec leta 2019 v Trzinu vzpostavili delovanje novega skladišča. Podrobneje o poslovanju družbe Kimi na strani 36.

Pomirjevala poživila rast Apta Medice

3 Apta Medica distribuira farmacevtske izdelke po Sloveniji za več multinacionalk, tudi za ameriški Alvogen, ki je leta 2018 od Leka kupil blagovne znamke pomirjeval brez recepta Persen, Neopersen in Persenosan. Sodeč po spletni strani Apta Medice, so distribucijo omenjenega zdravila prevzeli predlanskim, kar se časovno ujema z rastjo prihodkov od prodaje. Ti so lani znašali 12,8 milijona evrov, kar je 150 odstotkov več kot pred dvema letoma. Še opaznejša je rast čistega dobička; tega je družba z desetimi zaposlenimi v dveh letih početerila na 1,5 milijona evrov.

Tudi v tekočem in prihodnjem letu napovedujejo rast nad 10 odstotkov, izhaja iz letnega poročila. Pričakujejo rast obsega prodaje zdravil v regiji srednje in jugovzhodne Evrope ter povečanje investicijske dejavnosti predvsem na področju pridobitev novih dovoljenj za promet z zdravili v tej regiji. »Veliko se pričakuje od začetka trženja lastnih zdravil, za katera bomo prejeli nova dovoljenja za promet z zdravili v regiji centralne in jugovzhodne Evrope,« so zapisali v podjetju, katerega cilj je postati vodilni ponudnik generičnih zdravil v Sloveniji ter regiji srednje in jugovzhodne Evrope v segmentu bolnišničnih zdravil.

Apta Medica Internacional se je v središču pozornosti javnosti znašla lani februarja, ko je Onkološki inštitut v Ljubljani razkril, da oktobra 2019 niso dobavili generičnega zdravila bopacatin (s karboplatinom, ki se široko uporablja za zdravljenje raka na jajčnikih in pljučih). Kot so pozneje pojasnili na agenciji za zdravila JAZMP, je bilo pomanjkanje »posledica težav pri serializaciji zdravila in pri postopku sproščanja«.

Več o drugih trgovcih – skupno zasedajo skoraj tretjino lestvice stoterice najuspešnejših – pišemo na strani 24.

IT v vrhu bolj zastopan kot prejšnja leta

V preteklih izvedbah lestvice smo v vrhu nekoliko pogrešali IT-podjetja, tokrat pa je precej drugače. Kot izhaja že iz donosov na svetovnih delniških trgih, po katerih so bila lani izrazito v ospredju podjetja v IT-sektorju, se je človeštvo začelo bolj kot doslej zanašati na tehnološke rešitve.

Ogromen skok zanimanja se je zgodil pri orodjih, ki so v pomoč pri delu na daljavo. To so čutili tudi pri Xlabu, ki ponuja programsko rešitev ISL Online za dostop do oddaljenih naprav. Družba je lani prihodke povečala za 46 odstotkov, na rekordnih 8,9 milijona evrov, čisti dobiček pa kar za 140 odstotkov, na 2,7 milijona. Ljubljansko podjetje je tako imelo z naskokom najboljše leto v zgodovini in se je zaradi rasti dobičkonosnosti (marža EBIT je znašala kar 38 odstotkov) uvrstilo na četrto mesto po uspešnosti. Kot so pred kratkim povedali za Finance Manager, so se v pandemiji nanje obračala tako mala in srednja podjetja kot tudi korporacije in vladne institucije. V Sloveniji so z ministrstvom za javno upravo sodelovali pri uvedbi sistema, ki je več tisoč zaposlenim v javni upravi omogočil delo od doma, podoben sistem so postavili tudi za javno upravo mesta Madrid, ki zaposluje 120 tisoč ljudi, in za kmetijsko zbornico Francije z več kot osem tisoč zaposlenimi. Prodajni rekord načrtujejo tudi letos. Prihodki naj bi se povzpeli na približno 11 milijonov, ob tem pa načrtujejo približno 3,5 milijona evrov čistega dobička.

Dewesoft in EKWB se spogledujeta z ligo največjih

Tudi na petem mestu je tehnološko podjetje, stari znanec naborov najuspešnejših podjetij: trboveljski Dewesoft. Razvijalec programske opreme in proizvajalec preciznih merilnih naprav, ki jih uporabljajo v najnaprednejših laboratorijih po vsem svetu, vse od ustanovitve v decembru 2000 niza večje prihodke in tako je bilo tudi lani, ko so jih okrepili za petino, na rekordnih 30,9 milijona evrov. Čisti dobiček so povečali za devet odstotkov, na 8,6 milijona evrov. Ob takšni rasti se pojavlja vprašanje, kako dolgo ga bomo še spremljali v družbi srednjih podjetij. Po sredstvih je že leta 2017 presegel raven 20 milijonov evrov (lani so znašala že 35 milijonov), za preskok med velike pa bi moral povečati število zaposlenih prek 250 (letos načrtujejo rast prek 120) oziroma prihodke prek 40 milijonov; letos načrtujejo 20-odstotno rast prodaje in se bodo tej številki približali.

V resnici vsa podjetja v lasti Dewesofta po svetu to raven že presegajo (podatkov za skupino še ni). »Prejšnje leto je bilo za nas izjemno. Kljub koroni smo prodajo povečali za petino, tako da je skupina Dewesoft ustvarila že 58 milijonov evrov konsolidiranih prihodkov in okoli 14 milijonov evrov čistega dobička,« je za portal Financ Izvozniki.si pojasnil direktor družbe Andrej Orožen.

Tehnološki predznak ima tudi komendski rastoči proizvajalec vodnih hladilnih sistemov za računalnike EKWB na osmem mestu lestvice. Lani so prihodke povečali kar za 51 odstotkov, glede na leto 2016 pa za celih 145

odstotkov. Še izraziteje raste dobiček iz poslovanja. Ta se je lani okrepili za 176 odstotkov, na 5,1 milijona evrov, kar je z naskokom največ doslej, dobičkovno maržo iz poslovanja pa so tako povečali s 7,8 odstotka v letu 2019 na lanskih 14,2 odstotka; to je visoko nad slovenskim povprečjem, ki je lani znašalo 4,2 odstotka. Pod črto so ustvarili 3,9 milijona evrov dobička, pri čemer donosnost sredstev znaša 16,4 odstotka, donosnost kapitala pa kar 38,7 odstotka.

Kot sta lastnika Edvard König in Matjaž Krč povedala ob prejemu nagrade zmagovalec slovenskega izvoza, nameravajo v petih letih doseči 200 milijonov evrov prihodkov. Lani so zaposlili 64 ljudi in leto končali s 162 zaposlenimi. Letos do avgusta so jih zaposlili še 46, do konca leta jih nameravajo še 50. Podobno kot za Dewesoft tudi za EKWB lahko pričakujemo, da bo prerasel meje srednjega podjetja.

V prvi polovici uspešnih podjetij zasledimo še slovensko hčer nemškega IT-velikana SAP, ki se na 17. mesto uvršča predvsem zaradi ogromne dodane vrednosti na zaposlenega (252 tisoč evrov) in tudi rasti EBITDA z relativno nizkega izhodišča (433 tisoč v letu 2018) na lanskih 3,5 milijona evrov.

Razvijalec mobilnih aplikacij Ekipa2, ki sodi pod okrilje londonskega Outfita7, znanega po več kot 20 milijardah prenosov in 400 milijonih aktivnih uporabnikov aplikacij, kot je Talking Tom, je na 21. mestu. Ekipa2 je povezanim družbam zlasti za razvoj mobilnih aplikacij zaračunala 21,4 milijona evrov, kar je pet odstotkov več kot leto prej. Rast stroškov iz poslovanja je bila večja, predvsem zaradi 14-odstotnega skoka stroškov dela, na 16 milijonov evrov, posledično pa je čisti dobiček podobno kot leto prej znašal 2,1 milijona evrov.

Kljub lanskemu upadu prihodkov za petino je med najuspešnejšimi (na 42. mestu) znova žalski HRC, ki razvija informacijsko podporo za banke pri odobravanju hitrih posojil, sisteme zgodnjega opozarjanja na težave komitentov, mobilno banko in podobno. Družba še naprej navdušuje z dobičkovno maržo, saj vsak četrti evro pretopijo v dobiček iz poslovanja.

Gradnja pogost skupni imenovalec lanskega uspeha

Na lestvici zasledimo kar nekaj podjetij, ki so tako ali drugače povezana z gradbeno dejavnostjo oziroma nepremičninami. Če izhajamo iz ugotovitev julijske analize TOP Gradbeništvo, ko smo dejavnost prepoznali kot trdovratnejšo od krize, to ni presenečenje.

Najvišje med njimi je na šestem mestu družba iz Hoč AMO Mont. S posredovanjemčasne delovne sile predvsem za različna gradbena dela so zlasti na tujih trgih – najpomembnejša sta Avstrija in Nemčija – ustvarili 80 odstotkov prihodkov od skupnih 18,2 milijona evrov prihodkov. To je dvakratnik prihodkov minulih let. Opazna je tudi rast čistega dobička, ki se je z 0,3 milijona evrov v letu 2019 povzpел na lanskih 2,4 milijona. Kot

lahko sklepamo s spletne strani, pa ne gre za družbo, ki le ponuja delovno silo, ampak se predstavljajo kot specialisti za izvedbo del na področju gradbeništva in elektroinštalacij, predvsem za izvajanje najtežjih nalog pri gradnji predorov in njihovi sanaciji. V Sloveniji in tujini zaposlujejo približno 300 ljudi.

Deseterico najuspešnejših zaokrožuje Tovarna asfalta Črnuče (TAČ). Gre za nekdanjo hčer propadlega SCT, ki se je zaradi posojil nekdanji mami tudi sama znašla v finančnih škripcih. Leta 2016 jo je z dokapitalizacijo prevzel KPL (ta je v lasti MG Minda iz Mrkonjić Grada v BiH), ki velja za hišnega gradbinca mestne občine Ljubljana, v letu 2018 pa je postala last podjetja Ban Gradnja, ki je bilo v Banjaluki ustanovljeno le leto prej. V poslovnih bazah je kot lastnik podjetja naveden Nenad Babić, banjaluški mediji pa poročajo, da so nekateri vodilni v družbi Ban Gradnja v preteklosti bili vidni predstavniki podjetij, ki sodijo pod okrilje MG Minda.

TAČ je sicer lani posloval skromneje kot leto prej. Prihodki so upadli za 15 odstotkov, na 8,6 milijona evrov, čisti dobiček za sedem odstotkov, na 2,9 milijona. Seštevek dobičkov zadnjih dveh let upravičuje kupnino za TAČ, ki je po podatkih Financ konec leta 2018 znašala 5,7 milijona evrov. Črnuško podjetje se visoko na lestvico uvršča po zaslugi velike dobičkovne marže. Na vsak evro prihodkov so lani ustvarili 0,38 evra dobička iz poslovanja.

Med gradbince lahko uvrstimo tudi Varis Lendava, proizvajalca in monterja gotovih kopalnic. To so industrijsko izdelani modularni elementi iz lahkega betona, ki se na objekt dostavijo popolnoma končani, opremljeni s ploščicami in vsemi montažnimi elementi, kot so umivalniki, pipe, ogledala, straniščne školjke, sušilniki za lase in druga oprema. Za velike gradbince so take rešitve praktične, saj omogočajo hitro vgradnjo kopalnic. V zadnjih štirih letih so predvsem zaradi uspešnega poslovanja v Nemčiji – na ta trg prodajo do 80 odstotkov svojih izdelkov – povečali prihodke z 20,3 milijona evrov na 32,2 milijona evrov. Lani so jim šli precej na roko tudi nižji stroški materiala, kar je precej prispevalo k podvojitvi EBITDA na 7,1 milijona evrov in k 5,3 milijona evrov čistega dobička. Visoka uvrstitev je posledica precejšnje dobičkonosnosti: na vsak evro sredstev ustvarijo četrta evra čistega dobička.

Med petdeseterico najdemo še nekaj podjetij, ki jahajo val rastoče gradbene aktivnosti in zanimanja za nepremičnine. Novomeško Roletarstvo Medle, katerega začetki segajo v sedemdeseta leta prejšnjega stoletja, je v minuli petletki prodajo podvojilo, dobičkovno maržo iz poslovanja pa povečalo na 16 odstotkov. Ob lanskih 3,5 milijona evrov čistega dobička je lastnik Robert Medle za Delo povedal, da jim gre letos še nekoliko bolje.

Med srednjimi podjetji, za katera že nekaj let ugotavljamo, da dobro izkoriščajo nepremičninski preporod, tudi tokat zasledimo Lin nepremičnine. Podjetje, ki deluje tudi kot investitor v gradnjo stanovanj, je leta 2006 na-

stalo z oddelitvijo dela premoženja Ljubljanskega urbanističnega zavoda (LUZ) in je podobno kot ta v lastništvu vodilnih LUZ. Uspešno so prodajali stanovanja v črnuški soseski Med češnjami in hiše v mengeški soseski Med lipami. V teku pa je nov projekt 12 vrstnih hiš in ene dvostanovajske hiše v Kašlju pri Ljubljani. Rekordni desetmilijonski prodaji v letu 2019 je lani sledil upad na 5,7 milijona evrov, čisti dobiček v višini 1,9 milijona evrov pa je bil primerljiv z minulima dvema letoma.

Med rastočimi gradbenimi podjetji omenimo še SGD Strdin iz Lovrenca na Pohorju, izdelovalca industrijskih tlakov, cementnih estrihov in dekorativnih betonov, ki je v minulih dveh letih prodajo podvojil. V letnem poročilu pišejo, da so do junija 2021 podpisali za 13 milijonov evrov pogodb, od tega dve tretjini za tuje trge. Čisti dobiček so lani povečali za polovico, marža EBIT pa je v višini 6,3 odstotka za dve odstotni točki nad slovenskim povprečjem, a nižja, kot smo vajeni od podjetij na lestvici.

Iz garaže med najuspešnejše

Med deseterico najuspešnejših najdemo še rastočega dolenjskega proizvajalca avtodomov Bravia mobil, ki je v 16. letu poslovanja ustvaril skoraj 15-milijonsko prodajo (podrobneje o poslovanju podjetja na strani 34).

Posebej predstavljamo tudi uspešno družinsko podjetje Kronoterm, ki se s svojimi toplotnimi črpalkami kosa z multinacionalkami. V petih letih so prihodke podvojili na 17,6 milijona evrov, od česar polovico ustvarijo na tujem. Gre za eno tistih podjetij na lestvici, ki lastne investicije financira skoraj izključno z reinvestiranjem dobičkov. Pri tem so zelo uspešni, na vsa sredstva so lani ustvarili 21-odstotno donosnost, kar je eden najboljših izidov med srednjimi podjetji. Kako jim to uspeva, pišemo na strani 30.

Zelo uspešno leto ima za seboj tudi proizvajalec specializirane kmetijske opreme, družba Pišek – Vitli Krpan iz Šmarja pri Jelšah, ki je za las zgrešila deseterico. Prodajo so povečali za 15 odstotkov, na 33,7 milijona evrov, in se tako približali rekordnim 34 milijonom iz leta 2018. Čisti dobiček podjetja pa je poskočil kar za 142 odstotkov, na 6,2 milijona evrov, več kot podvojili so tudi dobiček iz poslovanja, na 7,1 milijona evrov. Oboje je največ doslej, kar napoveduje, da bi se lastnik Franc Pišek letos utegnil vrniti na lestvico najbogatejših, ki jo je ob nekoliko skromnejšem dobičku v letu 2018 zapustil, v zadnjih dveh letih pa uvrstitev nanjo za malenkost zgrešil.

Koga ni na lestvici

Če ste ob branju uspešnih zgodb srednjih družb dobili občutek, da so te flonsko odporne proti krizi, opozorimo, da na tokratni lestvici ni nobene od lanskih prvih treh. Vse so sicer stabilne, njihovi kazalniki so nad slovenskim povprečjem, dobiček soliden, a v oteženem okolju niso poslovale tako uspešno kot v minulih letih.

Uvrstitev na tokratno lestvico se je za malenkost izmuznila prodajalcu izdelkov iz konoplje na debelo Pharmahemp, ki je utrpel 45-odstotni upad prodaje. To so sicer napovedovali že lani, ko so v letnem poročilu zapisali, da sta omejevanje potovanj zaradi koronavirusa ter odpoved sejmov in kongresov, ki so pomemben prodajni in komunikacijski kanal, opazno ohromila prihodke. V zadnjem letnem poročilu pa opozarjajo še na nelojalno konkurenco ameriških tekmecev, ki po njihovem prepričanju na evropskih trgih prodajajo izdelke CBD pod ceno. Dobiček se je skrčil na tretjino tistega v letu 2019, je pa pri 1,4 milijona evrov dobičkovna marža za trgovino na debelo še vedno velika.

Skromnejše leto ima za seboj tudi celjski Inel, ki se ukvarja z razvojem in proizvodnjo naprav za označevanje, kontrolo in verifikacijo v farmaciji, specializiranih naprav za avtomatizacijo v industriji, etiketirnih naprav in naprav za označevanje izdelkov. V zadnjih letih smo ga prepoznavali kot enega najbolj dobičkonosnih podjetij srednje velikosti, tokrat pa ga na lestvici ni zaradi 59-odstotnega upada prihodkov, na 10,5 milijona evrov, dobiček pa se je z neverjetnih skoraj 12 milijonov evrov v prejšnjih dveh letih zmanjšal na 1,1 milijona evrov. V letnem poročilu manjše prihodke pripisujejo upadu povpraševanja med pandemijo, dodajajo pa, da so zaradi odlične finančne kondicije nastale razmere lažje obvladovali.

Nezadolžena družba je lani denarna sredstva na računih povečala s 16 milijonov na več kot 20 milijonov evrov, kar je skoraj dve tretjini vseh sredstev podjetja.

Na tokratni lestvici tudi ni lanskega tretjeuvrščene dobavitelja vojaške opreme ter razvijalca sistemov za vojsko in prometnih rešitev Panna Plus. Ob upadu prihodkov pod mejo osmih milijonov evrov zgolj po enem merilu dosega raven srednjih podjetij (višina sredstev med štirimi in 20 milijoni evrov), minimum pa je doseganje dveh od treh meril (preostali dve sta od 50 do 250 zaposlenih in od osem do 40 milijonov evrov prihodkov). Podjetje, ki v zadnjih letih uspešno nastopa na razpisih ministrstva za obrambo (lani jim je slovenska vojska zaupala dobavo kompletov za hitro izdelavo kraterjev, nemagnetne protiminske potapljaške opreme, dimnih in svetilnih min za minomete in posebnih prikolic), je lani ustvarilo prodajo v višini 7,5 milijona evrov, kar je 29 odstotkov skromneje kot leto prej. Je bilo pa 1,6 milijona evrov dobička le za spoznanje manj od prejšnjega leta.

Kako pomemben del gospodarstva so srednja podjetja

101.221

ljudi so zaposlovala vsa srednja podjetja leta 2020; to je 20 odstotkov vseh zaposlenih v slovenskem gospodarstvu.

82

tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega so v povprečju lani ustvarila srednja podjetja z lestvice TOP 101, kar je za 74 odstotkov boljše od celotnega gospodarstva.

18,4 %

vseh prihodkov slovenskih družb so prispevala srednja podjetja, to je 17,9 milijarde evrov, od tega 7,1 milijarde na tujem, ob tem pa ustvarila 19,9 odstotka oziroma 4,8 milijarde evrov vse dodane vrednosti.

837

milijonov evrov čistega dobička so lani ustvarila srednja podjetja; to je 18 odstotkov vsega dobička, ki ga je lani pridelalo gospodarstvo.

87 %

srednjih podjetij je lani vsaj del prihodkov ustvarilo v tujini. To je večji delež kot pri velikih družbah, kjer bilo takih 76 odstotkov.

82

tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega so v povprečju lani ustvarila srednja podjetja z lestvice TOP 101, kar je za 74 odstotkov boljše od celotnega gospodarstva.

150

odstotkov več prihodkov kot pred dvema letoma je imela Apta Medica lani.

4-krat

toliko čistega dobička kot pred dvema letoma je ta trgovec s farmacevtskimi izdelki ustvaril lani.

10-odstotno

rast v Apta Medici napovedujejo za letos in prihodnje leto.

58

milijonov evrov prihodkov od prodaje so lani ustvarila vsa podjetja v lasti Dewesofta po svetu in 14 milijonov čistega dobička.

13

milijonov evrov pogodb so do junija letos podpisali v SGD Strdinu.

Metodologija

Kako smo letos sestavili lestvico NAJBOLJŠIH srednjih podjetij

Kot srednja podjetja smo opredelili tista, ki so v letu 2020 hkrati izpolnjevala vsaj dve izmed treh meril:

- število zaposlenih: od 50 do 250,
- prihodki od prodaje: od osem milijonov do 40 milijonov evrov,
- sredstva: od štiri milijone do 20 milijonov evrov.

To ustreza osnovni opredelitvi srednjega podjetja po zakonu o gospodarskih družbah. Po zakonu morajo podjetja tem merilom zadostiti dve leti zapored, sami pa na lestvico zaradi lažjega zajema uvrstimo tudi podjetja, ki merilom zadostijo prvo leto, so pa morala v letu prej imeti vsaj pet milijonov evrov prihodkov od prodaje.

Kot kandidate za lestvico najuspešnejših smo upoštevali le tiste družbe, ki so zadnji dve leti poslovale s čistim dobičkom in so po letu 2017 nepretrgoma imele pozitiven EBITDA (dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo). Družb, ki leta 2015 niso ustvarile vsaj sto tisoč evrov prihodkov od prodaje, nismo upoštevali.

Pri ocenjevanju uspešnosti smo upoštevali čisto donosnost sredstev, maržo EBIT, dodano vrednost na zaposlenega, rast čistih prihodkov od prodaje v letih od 2015 do 2020 in EBITDA v letih od 2018 do 2020. Iz nabora smo izključili podjetja, za katera ni bilo mogoče pridobiti podatkov za vsa analizirana leta, bodisi zato, ker so premlada, bodisi zato, ker so se medtem reorganizirala ali bila prevzeta. V naboru smo izpustili finančne in holdinške družbe.

Upoštevali smo še količnik zadolženosti; poleg uspešnosti smo tako iskali še trdno bilanco in v naboru upoštevali zgolj podjetja z neto finančnim

dolgom, manjšim od 4,0-kratnika EBITDA.
